

Mikes International

Magyar szellemi fórum

Hungarian Periodical for Art, Literature and Science

Alapítási év / Founded: 2001.

Internet: www.federatio.org/mikes_int.html

Email: mikes_int@federatio.org

P.O. Box 10249, 2501 HE, Den Haag, Holland

BÖHM – BARTÓK DÍJ

2008.

– Jelentés –

MÁLNÁSI BARTÓK GYÖRGY BÖLCSELETI RENDSZERÉNEK KRITIKAI ELEMZÉSE

A *Mikes International Alapítvány* 2008. évre kiírt pályázata keretében egy pályamű érkezett be 'Pars Pro Toto' jelige alatt.

E tanulmányban egy mély ismerettel és empatikus képességgel rendelkező filozófiatörténész állít méltó emlékművet egy nagy bölcslőnek, akinek a jelentősége – többek közt ezen írás következtében is – a jövőben remélhetően jobban ki fog tűnni mint a múltban, hiszen „nem rejtethetik el a hegyen épített város”. A szerző az anatómus pontosságával bontja ki azokat a szálakat, amelyek Bartók életművét belső szükségszerűséggel rendszeres egészben tartják egyben. Bartókot a történelem és benne sorsának alakulása – továbbá egészségi állapotának váratlan megromlása – megakadályozta abban, hogy maga írja meg összefoglaló művét, amely tervében volt s amint azt mint feladatot 'Ember és Élet' című könyve végén jelzett. Ebben az értelemben tehát ez a dolgozat multhatatlanul szükséges hézagpótló munka az ő megértéséhez. Bartók György életműve torso maradt, de mivel az – s annak minden része – belülről kifejlődő rendszeres egészlet alkot, bölcselete kifejlődése és irányvonala írásaiból kimutatható. Azokból egy az emberi gondolkodás alapjait kutató, új, eredeti úton járó filozófus szellemi alakja tűnik fel úgy, ahogy ő tanítványai és ismerői számára mindig is megjelent. Ennek bemutatásához azonban szükséges egy olyan congenialis szerző mint e tanulmány írója, aki veszi magának a fáradságot és rendelkezik a kellő kitartással Bartók filozófiája Ariadné-fonalának türelmes, szakértő felgöngyölítéséhez mégpedig oly módon, hogy ott, ahol ez tudományosan véghezvihető, képes legyen a szükséges extrapolálásokra is.

A tanulmány történelmi és tartalmi összefüggésben tárgyalja Bartók György gondolkodásának alakulását. Böhm Károly szerepét abban a valóságnak megfelelően mutatja be. Ezt fontos kiemelni, mert divat (volt) némelyek számára őt Böhm-epigonként elkönyvelni. Ezen írás után ezt senki sem teheti meg. E mű világosan bizonyítja, hogy ő soha sem volt senkinek az epigonja, hanem szuverén, kizárólag a maga belső iránytűjét követő bölcslő, akinek minden megnyilvánulása egy egészbe tartozik. Ő az egyetemes filozófia egészében fontos szerepet tölt be. Bölcselete kezdetei ezen írás tanúsága szerint 1913-tól kimutathatók; tehát már jóval azelőtt kezdtek el csirázni lelkében. Előadásaiiban többször is elmondta, hogy egy filozófus gondolkodása alakulása folyamán egy (másik) filozófustól vagy filozófiától indul el, legyen az Platon, Aquinói Tamás, Kant, Hegel vagy az indiai filozófia, de azután a maga saját útját járja. Nyilván erről volt/van szó az ő esetében is Böhmhöz való viszonyulásában.

E soroknak nem feladatuk e tanulmányt ismertetni. Arra az maga szolgál, mégpedig alapos ismételt tanulmányozás követelményével. Hozzá ismerni kell Bartók György írásait, történelmi helyzetét és körülményeit s a filozófia egyetemes történetét. Ismerni kell azt, amit róla írtak és azt is, amit nem írtak. Ismerni kell a magyar történelmet, a magyar filozófia történetét a 19. és a 20. században: tragédiák és nagyszerű alkotások történetét. A miénket.

A Mikes International Alapítvány nagy örömmel koszorúzza meg e kiváló tanulmányt a Böhm-Bartók-Díj 2008 odaítélésével. Szerzője – a felbontott jelíges levél szerint – Mariska Zoltán, Miskolc.

Hága, 2009. augusztus 3-án, Bartók György születésének 127. évfordulóján.

A Mikes International Alapítvány:

Farkas Flórián és Tóth Miklós